

UCHWAŁA NR *17.XXVI 20 16*
RADY MIEJSKIEJ W DEBRZNI

z dnia 26 lutego 2016 r.

w sprawie ustanowienia herbu, flagi i baneru gminy Debrzno oraz zasad i warunków używania herbu, flagi i baneru gminy Debrzno

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 13 i 15 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2015 poz.1515.), oraz art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 grudnia 1978r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 1978r. nr 31 poz. 130 ze zm.) w związku z § 3 ust. 3 Statutu Miasta i Gminy Debrzno stanowiący załącznik do uchwały nr VIII/52/2003 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 13 czerwca 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta i Gminy Debrzno (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego nr 129 z dnia 29 października 2003r. poz. 2248 ze zm.) i po uzyskaniu opinii Ministra Administracji i Cyfryzacji, Rada Miejska w Debrznie uchwała, co następuje:

§ 1. Ustanawia się herb, flagę i baner gminy Debrzno, których wzór stanowią załączniki Nr 1, Nr 2 i Nr 3, do niniejszej uchwały.

§ 2. Herb gminy Debrzno przedstawia: w polu srebrnym wypełnionym siecią myśliwską czarną, na murawie zielonej, dzik biegnący w prawo, czarny.

§ 3. Flagą gminy Debrzno jest prostokątny płat tkaniny o proporcjach: 5 : 8 wysokości do szerokości, podzielony na pasy poziome wysokości 3/5, 1/5 i 1/5 wysokości flagi kolejno zielony, biały i czarny. Na to położony herb gminy Debrzno wysokości 3/5 wysokości flagi, w taki sposób, że jego pionowa oś symetrii leży w odległości ¼ szerokości flagi od drzewca. Barwy wszystkich pasów flagi wywiedzione są z herbu.

§ 4. Baner gminy Debrzno jest pionowym odwzorowaniem flagi o proporcji 1:4 szerokości do wysokości.

§ 5. 1. Herb, flaga i baner Debrzno określone w § 2, § 3 i § 4 niniejszej uchwały są znakami prawnie chronionymi.

2. Rozpowszechnianie z wyłączeniem publikacji naukowych, popularnonaukowych i służących celom promocji gminy Debrzno oraz używanie herbu, flagi i baneru gminy Debrzno wymaga pisemnej zgody Burmistrza Debrzna.

3. Uzasadnienie projektów symboli gminy Debrzno, stanowi załącznik Nr 4 do niniejszej uchwały

4. Zasady i okoliczności używania herbu, flagi, baneru i sztandaru gminy Debrzno, stanowią załącznik Nr 5 do niniejszej uchwały.

§ 6. Dotychczasowy herb miasta Debrzno używany będzie na potrzeby gminy Debrzno, jako logo promocyjne.

§ 7. Uchyła się Uchwałę Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno nr 105.XXIV.2015 r. z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie ustanowienia herbu, flagi i baneru gminy Debrzno oraz zasad i warunków używania herbu, flagi i baneru gminy Debrzno

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Debrzno.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

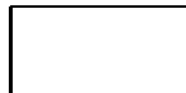
RADCA PRAWNY

Tomasz Witicki

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Debrznie
z dnia 26 lutego roku

C: 100%, M: 0%, Y: 100%, K: 0%

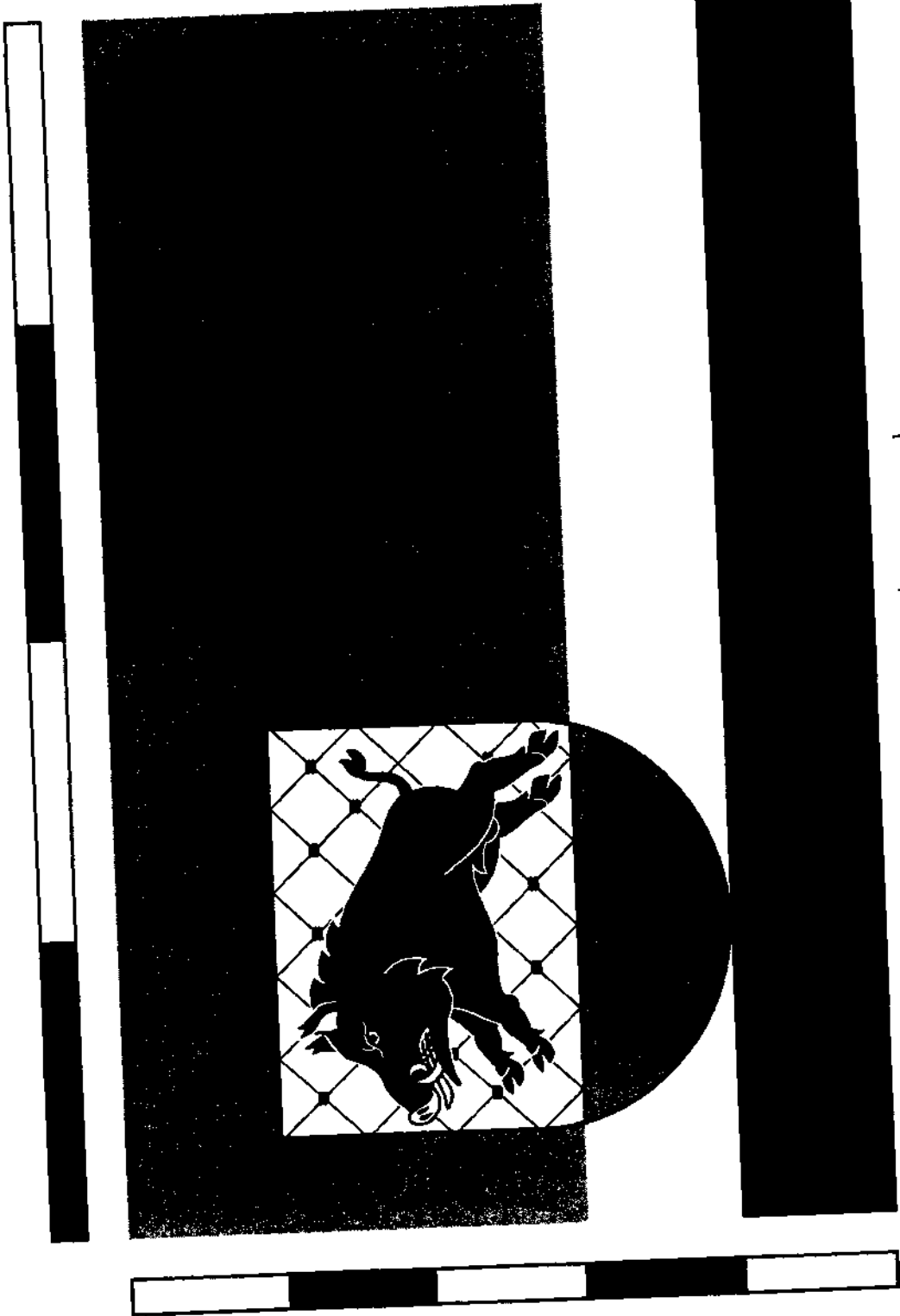

C: 0%, M: 0%, Y: 0%, K: 0%

C: 0%, M: 0%, Y: 0%, K: 100%

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Debrznie
z dnia 26 lutego 2016 roku

C: 100%, M: 0%, V: 100%, S: 0%

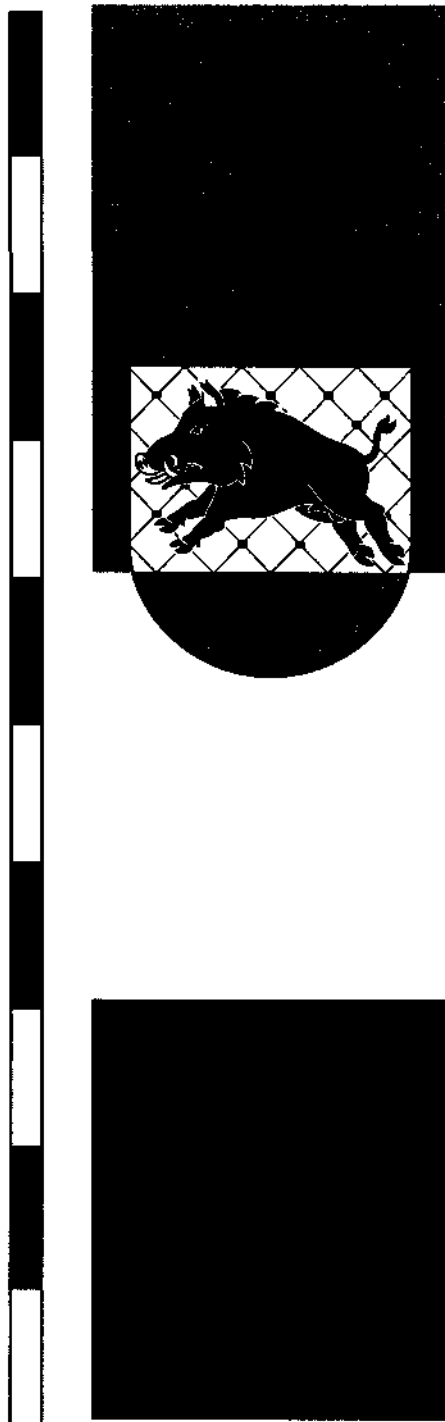
C: 0%, M: 0%, V: 0%, S: 0%

C: 0%, M: 0%, V: 0%, S: 100%

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Debrznie
z dnia 26 lutego 2016 roku

C: 100%, M: 0%, Y: 100%, K: 0%

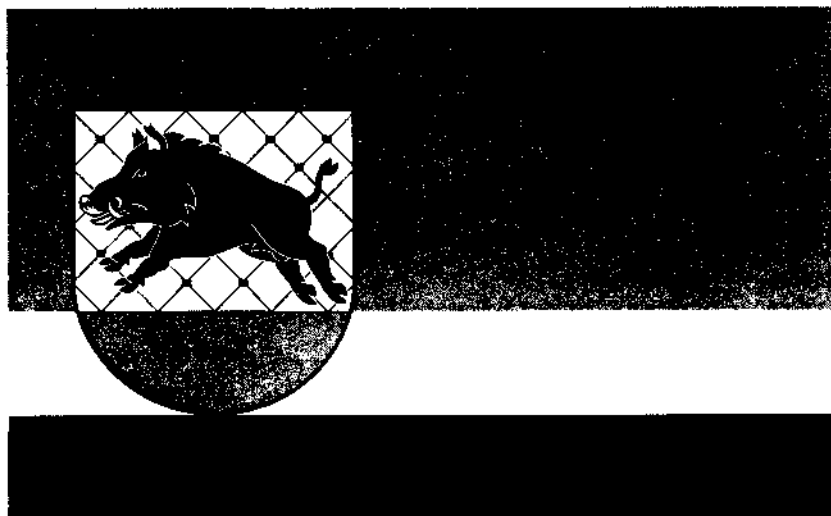
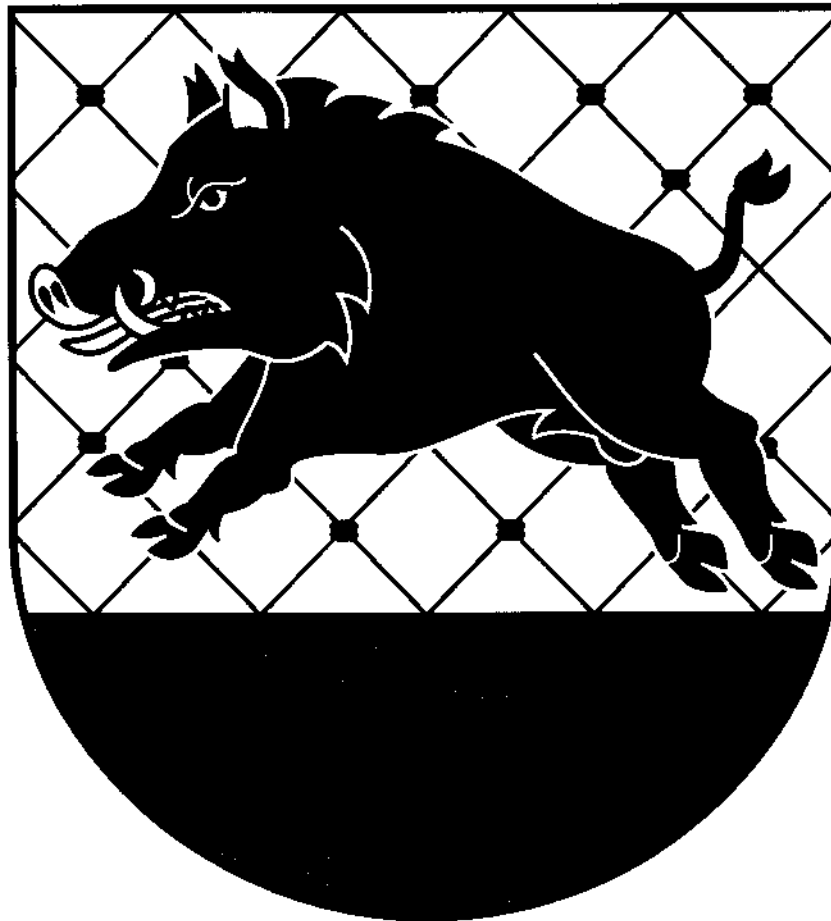
C: 0%, M: 0%, Y: 0%, K: 0%

C: 0%, M: 0%, Y: 0%, K: 100%

Uzasadnienie projektów symboli gminy Debrzno

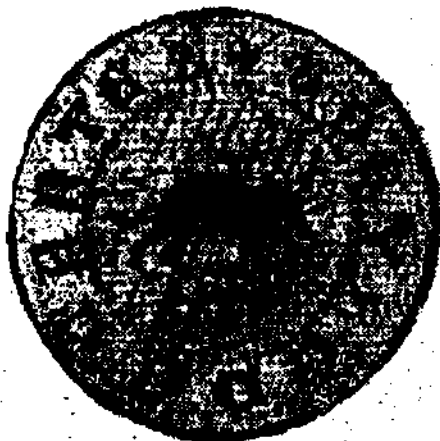
Kamil Wójcikowski, Robert Fidura
Łódź – Laski Szlacheckie, listopad 2015

Herb gminy Debrzno

Nie ulega wątpliwości, że herbem gminy Debrzno powinien być herb miasta Debrzna. Godło herbowe Debrzna, albo Frydłądu Pruskiego, jak nazywane było miasto w czasach staropolskich, znane jest z pieczęci miejskich i innych źródeł.

Najstarsza pieczęć miejska Debrzna powstała XIV wieku, zaś znamy ją z dokumentów z lat 1405-1503. Pieczęć okrągła o średnicy 39 mm. W zakratowanym polu pieczęci dzik stojący. Legenda na otoku S(IGILLVM) DE VREDLANTES. Pieczęć ta znajduje się obecnie w Archiwum Państwowym w Toruniu. Wymieniana jest przez B. Engela (*Die Mittelalterischen Siegel des Thorner Rathsarchive mit besonderer Berucksichtigung des Ordenslandes*), O. Huppa (*Wappen und Siegel der Deutschen Städte, Flecken und Dorfer*), M. Gumowskiego (*Najstarsze pieczęcie miast polskich, Pieczęcie i herby miast pomorskich*) i M. Adamczewskiego (*Heraldyka miast wielkopolskich do końca XVIII wieku*).

Rysunek 1: Odrys najstarszej znanej pieczęci Debrzna, M. Gumowski 1939

Rysunek 2: Odrys najstarszej znanej pieczęci Debrzna, B. Engel 1894

Kolejna pieczęć miejska Debrzna powstała w XVI wieku, zaś znamy ją z dokumentu z 1571. Pieczęć okrągła o średnicy 28 mm. W zakratowanym polu znajduje się stojący dzik. Legenda otokowa głosi SIGILLVM CIVITATIS FREDLAND. Pieczęć obecnie zaginiona. Wymieniana przez W. Wittyga (*Pieczęcie miast dawnej Polski*), O. Huppa (op. cit.) oraz M. Gumowskiego (*Pieczęcie i herby miast pomorskich*).

Rysunek 3: Odrys pieczęci Debrzna z dokumentu z 1571 roku

Następna pieczęć Debrzna datowana jest na 1638 i znamy ją z dokumentów z lat 1644-1787. Pieczęć okrągła o średnicy 30 mm. W zakratowanym polu dzik w biegu, pod nim zaś rok 1638. Legenda otokowa głosi SIGILLVM CIVITATIS FREDLAND. Pieczęć obecnie zaginiona. Wymieniana była tylko przez W. Wittyga (op. cit.) i M. Adamczewskiego (op. cit.).

Rysunek 4: Odrys pieczęci Debrzna z 1638 roku

Kolejna pieczęć Debrzna datowana jest na 1668. Pieczęć okrągła o średnicy 38 mm. Pole pieczęci jak na pieczęci z 1571. Legenda otokowa SIGILLVM MAIVS CIVITATIS FRIDLANDENSIS 1668. Pieczęć nie zachowana, znamy ją tylko z opisów W. Wittyga (op. cit.), O. Huppa (op. cit.) oraz M. Gumowskiego (op. cit.) za którymi cytował M. Adamczewski (op. cit.).

Ostatnia znana pieczęć Debrzna z czasów I Rzeczypospolitej powstała w XVIII wieku i przyłożono ją na dokumencie z 1708. Pieczęć okrągła o średnicy 35 mm. Pole pieczęci jak na pieczęci z 1571. Legenda otokowa SIGILLVM CIVITATIS FRIDLANDENSIS. Pieczęć nie zachowana, znana tylko z opisu M. Gumowskiego (op. cit.), za którym cytował M. Adamczewski (op. cit.).

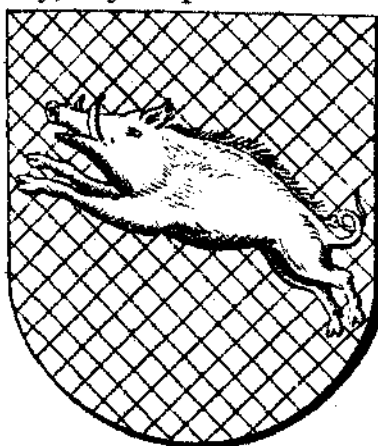
Kolejna pieczęć miasta powstała już po rozbiorach. Wykonano ją w 1793. Pieczęć owalna o wymiarach 22x20 mm. Pole pieczęci jak w poprzednich, legenda STADT PR. FRIEDLAND 1793. Miasto sprawiało sobie nowe pieczęcie jeszcze w XIX wieku, powtarzały one ten schemat.

Herb miasta wymieniają przedwojenne niemieckie oraz powojenne polskie herbarze i inne publikacje poruszające tematykę heraldyki miejskiej. Poniżej kilka przykładów. O. Hupp wykonał prawdopodobnie pierwszą barwną rekonstrukcję herbu Debrzna dając czarnego dzika stojącego na zielonej murawie.

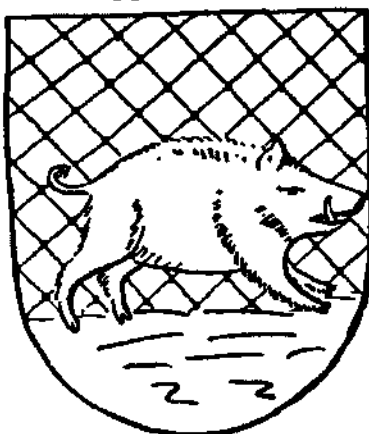
Rysunek 5: Herb Debrzna według O. Huppa

Herb Debrzna pojawił się w mniej znanym dziele wydanym niedługo przed pracami Huppa, *Die Wappen der Städte Alt-Preussens* autorstwa C. Beckherna. Rysunek w tym opracowaniu jest jednak czarno-biały, a ponadto dzik przedstawiony został jako wspięty (w skoku?) i bez murawy, co jest sprzeczne z tradycją sfragistyczną.

Rysunek 6: Herb Debrzna według C. Beckherna

Kolejny rysunek herbu Debrzna powstał już w okresie administracji polskiej a wykonał go M. Gumowski w 1939. Rysunek jest czarno-biały, ale Gumowski proponuje przyjęcie barw użytych przez Huppa.

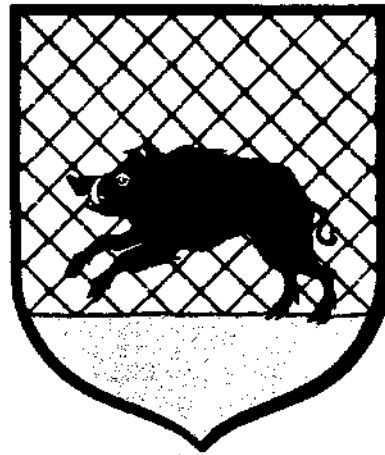

Rysunek 7: Herb Debrzna według M. Gumowskiego, 1939

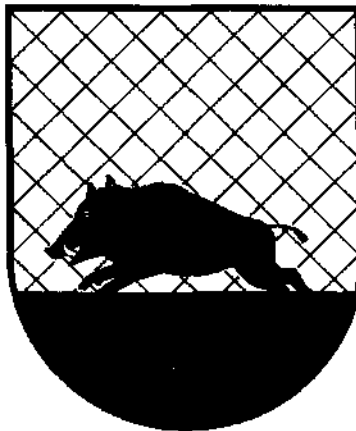
Herb Debrzna znają i przytaczają powojenne polskie herbarze i inne publikacje poświęcone miastom. Pojawia się on w herbarzach M. Gumowskiego oraz Plewako i Wanaga a także w *Leksykonie Miast Polskich* oraz w *Miastach Polskich w Tysiącleciu*.

Rysunek 8: Herb Debrzno według M. Gumowskiego, 1960

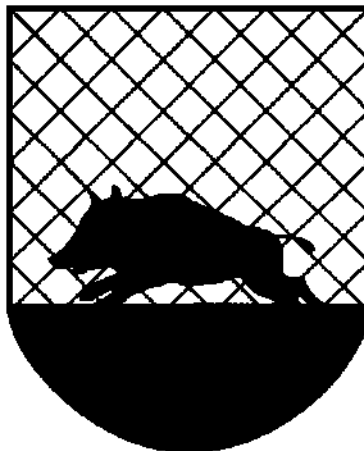

Rysunek 9: Herb Debrzno w Miastach Polskich w Tysiącleciu, 1965

Rysunek 10: Herb Debrzno według Plewako i Wanaga, 1994, identyczny rysunek w *Leksykonie Miast Polskich*, 1998

Herb używany wspólnie przez Debrzno jest najwyraźniej niedokładną kopią cyfrową herbu w opracowaniu Plewako i Wanaga. Przy okazji opracowywania flagi gminy Debrzno, władze gminy postanowiły stworzyć nową, poprawną stylizację herbu Debrzno oraz inne symbole.

Rysunek 11: Wspólnie używany herb Debrzno

Jest jasne, co powinno stanowić herb gminy Debrzno. Jasno określone są także jego barwy. Zastanówić się należy jedynie nad niektórymi szczegółami. Analizując

historyczne przedstawienia można dojść do wniosku, że dzika należy przedstawić biegnącego (skaczącego) w prawo, jak na przedstawieniach nowszych.

Istotną kwestią to krata w polu herbu. Według Gumowskiego, obecność tej kraty jest pomyłką heraldyczną, wynikającą z błędnej interpretacji takiej kraty w polach najstarszych pieczęci miejskich. Krata ta była jedynie geometrycznym damaskiną, wypełniającym puste pole pieczęci. Jednakże wszystkie przedstawienia herbu Debrzna zawierają tę kratę, interpretowaną jako sieć myśliwska. Za pozostawieniem jej przemawia zatem argument tradycji historycznej. Drugim argumentem za, jest istnienie bardzo podobnego herbu Łobżenicy. Herb ten przedstawia w polu srebrnym na murawie zielonej dzika kroczącego czarnego. Zatem oprócz szczegółów postawy zwierzęcia, krata jest jedynym elementem odróżniającym herby Debrzna i Łobżenicy. Wobec tych argumentów, projektanci są skłonni pozostawić kratę, czy też sieć myśliwską, w polu herbu Debrzna. Proponujemy zatem, aby herb gminy Debrzno przedstawiał:

W polu srebrnym, wypełnionym siecią myśliwską czarną, na murawie zielonej takież dzik biegnący, czarny.

Flaga gminy Debrzno

Flaga gminy Debrzno jest płatem prostokątnym o proporcji 5:8 wysokości do szerokości, podzielonym na pasy poziome wysokości $\frac{3}{5}$, $\frac{1}{5}$ i $\frac{1}{5}$ wysokości flagi kolejno zielony, biały i czarny. Na to nałożony herb gminy Debrzno wysokości $\frac{3}{5}$ wysokości flagi, w taki sposób, że jego pionowa oś symetrii leży w odległości $\frac{1}{4}$ szerokości flagi od drzewca. Barwy dwóch wszystkich pasów flagi wywiedzione są z herbu.

Baner gminy Debrzno

Baner gminy Debrzno jest pionowym odwzorowaniem flagi o proporcji 1:4 szerokości do wysokości.

Źródła:

1. M. Adamczewski, *Heraldyka miast wielkopolskich do końca XVIII wieku*, Warszawa 2000, s. 327-328
2. A. Plewako, W. Wanag, *Herbarz miast polskich*, Warszawa 1994, s. 38
3. Praca zbiorowa, *Miasta polskie w tysiącleciu*, Warszawa-Kraków 1965, tabl. XXXVIII
4. M. Gumowski, *Herby miast polskich*, Warszawa 1960, s. 161
5. M. Gumowski, *Pieczęcie i herby miast pomorskich*, Warszawa 1939, s. 46-48
6. C. Beckherra, *Die Wappen der Stadte Altpreussens*, Koenigsberg 1892, s. 51, tabl. 11
7. B. Engel, *Die Mittelalterischen Siegel des Thorner Rathesarchiv mit besonderer Berucksichtigung des Ordenslandes*, Thorn 1894, s. 11, nr 98
8. O. Hupp, *Wappen und Siegel der Deutschen Stadte, Flecken und Dorfer*, s. 25

Zasady i okoliczności używania herbu, flagi i baneru gminy Debrzno

§ 1

Herb jest głównym elementem symboli samorządowych: flagi i baneru.

§ 2

Herb i pozostałe symbole samorządowe gminy Debrzno, mogą być używane wyłącznie w sposób zapewniający im należyłą cześć i szacunek oraz prestiż i powagę przewidzianą prawem dla insygniów władzy.

§ 3

1. Herbu gminy Debrzno używają:

- 1) Rada Miejska,
  - 2) Burmistrz Debrzno,
  - 3) Urząd Miasta i Gminy,
  - 4) jednostki organizacyjne gminy do celów związanych z realizacją zadań ustawowych.
2. Na budynkach administracyjnych będących siedzibą władz gminy umieszcza się tablicę z wizerunkiem herbu.
  3. Na budynkach będących siedzibami jednostek, o których mowa w ust. 1 pkt. 4 wizerunek herbu gminy może być umieszczony na tablicach informacyjnych z nazwą jednostki.
  4. Herb gminy Debrzno może być umieszczany na dokumentach organów Miasta i Gminy Debrzno oraz korespondencji prowadzonej przez te organy.
  5. Herb Miasta Debrzno umieszczony jest na oficjalnej stronie internetowej Miasta i Gminy Debrzno, w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta i Gminy Debrzno oraz na stronach internetowych Jednostek Pomocniczych i Organizacyjnych Gminy.

§ 4

W czasie świąt narodowych flagę podnosi się obok flagi państwowej, zgodnie z zasadami określonymi w stosownych przepisach. Dotyczy to budynku będącego siedzibą władz gminnych i jednostek organizacyjnych gminy.

§ 5

Flaga i baner mogą być używane podczas uroczystości gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

§ 6

Wizerunek herbu gminy oraz flaga i baner mogą być używane przez inne podmioty do celów niekomercyjnych lub komercyjnych pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody Burmistrza Debrzna.

§ 7

Burmistrz Debrzna może zakazać używania herbu gminy Debrzno, jeżeli uprawnione podmioty będą używać herbu z naruszeniem zasad określonych uchwałą.

UZASADNIENIE

Należy uchylić Uchwałę Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno nr 105.XXIV.2015 r. z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie ustanowienia herbu, flagi i baneru gminy Debrzno oraz zasad i warunków używania herbu, flagi i baneru gminy Debrzno, gdyż podczas wprowadzania uchwały do programu Legislador, omyłkowo wskazano organ wykonawczy Gminy zamiast organu stanowiącego, tj. Radę Miejską w Debrznie.

Opracowała: Helena Dziubińska

